

Fokkerij van vader en zoon

De tel is inmiddels kwijtgeraakt, maar ruim honderd New Forest pony's zullen vader en zoon Van Rossum in de loop der jaren toch wel gefokt hebben. In sport en fokkerij heeft de stalnaam Rossum's bekendheid gekregen. Vader Adriaan en zoon Jan fokten goedgekeurde hengsten, kroonmerries, prestatiepony's en hengstenmoeders. Vorig jaar werd het lijstje gecompleteerd door Rossum's Miss Marple, elite en inmiddels ook prestatie fokmerrie.

'Mijn vader was wild van paarden. Hij had naast zijn werk een kleine boerderij, maar geld voor een pony was er niet.' Een pony kwam pas toen Adriaan en zijn vrouw kinderen hadden. 'Toen Jan een jaar of 5, 6 was kocht mijn vader een Shetlander voor hem, een zwartbonte. We hadden vier kinderen. Alleen de jongste twee, Jan en Petra, hebben iets met pony's en paarden. Net als Petra's dochter Tessa.' Er volgde een vossbonte Shetlander, waarmee Adriaan ging fokken. Jan: 'Mijn vader is altijd gek van fokken geweest.'

Over de vloer

'Oorspronkelijk kom ik uit Mijdrecht', vertelt Adriaan. 'Ik werkte als melkcontroleur en heb

op latere leeftijd de Landbouw Winterschool gevolgd. Daar kregen we paardenhouderij van een dierenarts. Een ding wat ik van hem leerde is me altijd bijzonder bijgebleven: zie het goede aan een pony, kijk niet alleen naar de fouten. Toen ik als landbouwvoorlichter ging werken, kwam dit rayon vrij. Zo zijn we in Noord-Holland terecht gekomen. Ik heb nooit een eigen stuk grond of zo gehad, de pony's en schapen stonden overal in de buurt. Als voorlichter kwam ik bij de boeren over de vloer, zodoende had ik veel contacten. Zo kwam ik ook aan het Welshje waar Jan op reed toen hij te groot werd voor de Shetlander. Veel verstand had ik niet van rassen, ik weet wel dat die pony de heetste van de ponyclub was. Ook de volgende pony kwam ik

De huldiging van Miss Marple tijdens de Jubileum Centrale Merriekeuring was een memorabel moment voor Adriaan, Jan en "kind aan huis" Lars Pronk. Adriaan is namelijk niet meer in staat keuringen of andere evenementen te bezoeken. Zijn gezondheid laat de 91-jarige, die nog wel zelfstandig woont in De Goorn, in de steek. 'Het wordt steeds minder. De stukjes die ik kan lopen worden steeds korter. Ik kijk wel hoe lang het wekkertje nog tikt', aldus Adriaan. Hij kan nog genieten van zijn pony's en diept zonder problemen namen en anekdotes uit zijn geheugen op.

Moeder Dear Madam ... en zoon Jethro

onderweg tegen. Een Shetland-hengstenhouder had een leuke pony staan, en daar zat een papier bij. Het bleek een New Forest pony.' Jan beleerde de pony en ging met haar naar de ponyclub. Uiteraard werd met deze pony, Grieta van Prescott Julian uit een importmerrie, gefokt. Jan: 'In die tijd hadden we nog geen vervoer, zodoende werd Grieta meestal gedekt door een hengst uit de buurt. Er stonden wat halfbloed arabieren in de omgeving.'

Ster of niet

Als fokkerijliefhebbers ging de familie Van Rossum ook met Grieta naar de keuring. De vosmerrie kreeg een tweede premie. Maar dat werd later een eerste premie en uiteindelijk zelfs een ster. Al had dat voeten in de aarde. Jan, lachend: 'In die tijd kon een merrie alleen ster worden als ze een geregistreerd veulen aan de voet had. Grieta had een geregistreerd veulen, weliswaar van een niet-Forest-hengst, aan de voet en werd ster verklaard. Een paar dagen later werden we opgebeld: ze hadden een vergissing begaan, het had een geregistreerd New Forest veulen moeten zijn. Grieta was geen ster. Dat is ze later alsnog geworden. Dat is wel het moment geweest dat we ons in de New Forest fokkerij zijn gaan verdiepen. Je doet mee aan keuringen, dan wil je er meer van weten. En we wilden toch soort bij soort houden. Volgens mij is mijn vader toen direct naar Kantje's Sjonny gegaan, de kampioen. Zo ging dat in die tijd.' Grieta zorgde voor de omslag. En hoewel haar zoon Ollimac – vernoemd naar zijn vader Axceen Camillo: de letters omgedraaid – goedgekeurd werd, met succes het toen nog vijftig dagen durende verrichtingsonderzoek met goed gevolg aflegde en de fokkerij korte tijd diende, begon het serieuze werk met Nieuwmoeds Antara. Adriaan: 'Ik belde Jan Jurrius of hij niet een goed merrieveulen voor me had. Hij had een Duke's Forest Antares uit de schimmel kroonmerrie Warren Fiona. Ik kocht het veulen ongezien, over de telefoon. Op zaterdag gingen we haar halen. Jurrius was toen nog loonwerker. Ik ben altijd goed bevriend geweest met Jan en zijn vrouw, Ze waren zo hartelijk en de koffie stond klaar.' Hij denkt terug aan de ritjes naar het Oosten. 'Soms gingen we na het werk. Of pas om 9 uur, als ik eerst nog een vergadering had, kwamen we om half 1 's nachts bij Jurrius aan.'

Stammoeder

Nieuwmoeds Antara bleek een goede aankoop. Ze staat aan de basis van de gehele fokkerij van vader en zoon Van Rossum. 'Toen Jan examen deed, kreeg hij de helft van Antara als cadeau. De fokkerij is van ons samen', aldus Adriaan. Jan: 'Ik ben best trots dat we met één pony onze hele stal hebben opgebouwd. Gewoon door te verbeteren, vol te houden en niet door telkens nieuwe pony's te kopen. Voor haar tijd was Antara een luxe Forester en ze had zo haar beperkingen. Haar vader Antares kreeg vaak een bemerking op zijn achterbeen en dat had zij

Tessa Mos, kleindochter van Adriaan en nichtje van Jan, rijdt de pony's nu. Hier met Florian.

ook. Toch hebben we knappe Foresters uit haar (lijn) gefokt. Wij willen een herkenbare New Forest pony – geen luxe klein paardje – met breedte, diepte en bot. Daarbij is het karakter heel belangrijk. Maar niet: als'ie maar braaf is. Een pony moet wel kwaliteiten en instelling hebben. Een slome jongen hoeft voor mij niet. Daarom was ik zo teleurgesteld in onze eigen hengst Rossum's Fabrizio.' Deze prachtige zoon van Wellhouse Sportsman en Rossum's Naomi (Offem Minos uit Rossum's Salona v. Monday's Moscan) werd als driejarige goedgekeurd, maar haalde een jaar later onvoldoende punten tij-

stap is ruim voldoende nu hij sterker geworden is. Mijn nichtje Tessa brengt hem uit, hij heeft de punten voor M2-dressuur.'

Adriaan kijkt met enige weemoed terug op de keuringen van weleer. 'Het was groter, gezellig. Je nam de koelbox mee en ging een hele dag op pad. Ik heb het altijd heel jammer gevonden dat het brandmerken eruit ging. Een ster of kroon in de hals van je merrie, daar was je trots op.' De Van Rossums verkochten de hengstveulens eigenlijk altijd. Opfokken en klaarmaken voor de keuring was niet praktisch.

Schape en trekkers

Nu Jan zijn 'eigen spul' heeft in Berkhout en Lars de pony's (mede) kan voorbereiden op de keuring, houden ze af en toe een hengst aan. Na Fabrizio twee jaar geleden, werd dit jaar Rossum's Jethro (Sulaatik's Vesins uit Rossum's Dear Madam v. Holthausen Frodo II en daar weer achter Naomi) goedgekeurd in de kleine maat. 'Eigenlijk hadden we hem mee met het oog op het sterpredicaat en eventuele verkoop', vertelt Lars, die kind aan huis is bij Adriaan, door hem opa genoemd. 'Toen ik op de HAS in Dronten zat ging ik elke maandagochtend bij opa koffiedrinken. Standaard. Dan hadden we het over de pony's, maar niet per sé. Ook andere onderwerpen kwamen aan bod.' Lars woonde als kleine jongen naast Jan. 'Mijn familie geeft

De trotse fokker bij de goedkeuring van Fabrizio.

dens het verrichtingsonderzoek. 'Een mooie pony, echt een Forester. Aan de hand liet hij zich geweldig zien, echt een bravour maker. Maar als je het zadel erop legde, haakte hij af. Wij kunnen slecht afscheid nemen van onze pony's, ze zijn allemaal even goed en lief. En ze krijgen best lang de kans, maar het houdt een keer op. In datzelfde jaar hadden we ook Rossum's Florian, een Elshofs Marnix uit Miss Marple, aan de keuring. Daar had ik veel meer vertrouwen in, maar hij haalde het niet vanwege zijn stap. Dat heeft hij van zijn moeder. Maar Florian maakt het wel waar. Hij is nu zes en wordt steeds beter. En zijn

Jan en Lars in actie tijdens de Sportdag. In 2013 werd Jan benoemd tot lid van verdienste

Chantal Windstra
met C'est La Vie
(uit Miss Marple)

Hidde Huinre met
Verron (uit Salona)

Femke van Roekel met Oscar
(nog een Silverlea Spiderman
mv. Priory Greasepaint)

niets om paarden. Ik kwam vaak bij Jan – ik hoefde alleen een slootje over – aanvankelijk meer voor de schapen en trekkers.' Maar de liefde voor de pony's groeide. 'Ik hielp met de pony's en zij leerden mij alles over de pony's. Gingen opa en ik naar de afstammelingenkeuringen – van de Foresters of de Shetlanders – kijken. Toen ik ging voorbrengen en door mensen werd gevraagd, bracht Jan mij gerust naar een keuring in Leiden of Den Bosch.' Inmiddels heeft Lars zijn eigen stal Pronk Stables, samen met Esther van den Berg, en werkt hij als vertegenwoordiger voor NAF (supplementen). 'Jan en ik spreken elkaar soms dagen niet, maar als hij me belt dat hij moet overwerken, ga ik zijn pony's en schapen voeren.'

Jan werkt via een ingenieursbedrijf al jaren voor Rijkswaterstaat. Een drukke baan van vier dagen combineert hij met de New Forest pony's, Shetlanders – Van 't Westeinde, grote maat vos het liefst met blonde manen en staart – en zo'n dertig schapen. Zijn "zomervakantie" valt in de lammertijd. Daarnaast heeft hij jarenlang de tijd gevonden voor bestuursfuncties binnen het regio- en algemeen bestuur van het Nederlands New Forest Pony Stamboek en was hij stuwende kracht achter evenementen, met name de Sportdag. 'Dat zal ik ook wel van mijn vader hebben. Dit zat in allerlei besturen, onder meer bij de Forest afdeling Noord-Holland. Op een gegeven moment was ik bestuurslid in West en we zochten al tijden naar een afgevaardigde naar het Algemeen Bestuur. Omdat niemand zich meldde, ben ik maar gegaan. Niet omdat ik zo nodig wilde, maar omdat niemand zich aandienende. De regio moest immers wel vertegenwoordigd zijn. Zoiets doe je niet om erkenning te krijgen, je doet het voor de vereniging.'

De goede

Stammoeder Nieuwmoeds Antara werd ster preferent. Ze is de moeder van onder meer Rossum's Salona ster preferent (v. Monday's Moscan) – volgens Adriaan de beste fokmerrie; de Z-C-springpony Rossum's Verron (v. Valentino); Rossum's Miss Marple en Rossum's

Esther (v. Merrie Moscan). Esther werd op jonge leeftijd verkocht aan Piet Hoppenbrouwers, van Stal Hoppenhof. Overigens net als Rossum's Bonny (Merrie Moscan x Orchidee v. Offem Theseus). Beide merries bleken uitstekende fokmerries. Van Bonny werden drie zoons goedgekeurd: Brandy XIII, Hoppenhof's Jumbo en de Melle Bruno-zoon Bram. Esther is de moeder van Hoppenhof's Erwin. 'Ik vind het leuk als iemand anders succes met en plezier van een van onze pony's heeft', aldus Jan. 'Je moet niet alleen je slechtste pony's verkopen. En daarbij: we kunnen niet alles houden.'

Om die reden is Miss Marple (v. Silverlea Spiderman) vorig jaar niet gedekt. Ze is weliswaar 21, maar nog topfit. 'Je moet ze aan de gang houden. Maar er stonden gewoon te veel pony's. We slaan een jaartje over', aldus Jan. Ook zo'n blijvertje is Rossum's Sita, een zestienjarige stermerrie van Meonbury Peter Rabbit uit Salona. 'Ik rijd aangespannen met Sita. Elke vrijdagavond heb ik les. Een stok achter de deur, want dan moet ik door de weeks wel oefenen. Ik vind het heel leuk om te doen, maar de tijd ... Ik heb altijd andere dingen te doen. Ik rijd puur recreatief. Wij zijn fokkerijmensen. Nu rijdt Tessa op de pony's en zij is heel fanatiek. Vandaag was het ijsig koud, zij heeft drie pony's gereden. Buiten. Als je alles moet uitbesteden is het niet te doen. We hebben het weleens geprobeerd met kinderen uit de buurt die kwamen rijden, maar dat duurde nooit langer dan een paar maanden. Dan was het te nat, dan te koud, of ze hadden geen tijd.'

Miss Marple elite

Miss Marple is een dochter van de importhengst Silverlea Spiderman (v. Silverlea Spotlight). 'Niet direct de grootste blikvanger, maar die pony kon zo fantastisch springen. Ik herinner me nog een wedstrijd, ik denk op de Hengstenkeuring, hij ging over het hout. Wat een instelling had Spiderman. We houden wel van een jonge, nieuwe of onbekende hengst. Dit was nieuw

bloed, zoiets willen we de kans geven', vertelt Jan. Adriaan kan zich de geboorte van Miss Marple nog goed herinneren. Of eigenlijk niet. 'Destijds stonden de pony's op een lege proefboerderij in de buurt. Antara gingen veulenen en ondertussen wachtte ik in de auto. Af en toe keek ik even door het raampje de stal in. Het ene moment was er niet aan de hand, vijf minuten later stond er al een veulen naast.' Jan: 'Ze zag er niet uit: een dik pak haar, muisgrijs met grote oren. Maar Jurrius zei: dat komt wel goed. En hij kreeg gelijk, zoals wel vaker.'

Miss Marple werd ster, preferent, elite en prestatie fokmerrie. 'Ze fokt redelijk grote, rijtypische pony's met een mooie hals. Je ziet vaak de stap, niet haar beste gang, terug in de kinderen en haar karakter. Het zijn allemaal nuchtere pony's. Eigenlijk is er geen slechte van Miss Marple gekomen.'

Dankzij Florian (M1-dressuur) en Rossum's C'est La Vie (v. Sulaatik's Peter Pan) is Miss Marple prestatie fokmerrie geworden. De kleine zwarte "Vietje" springt ZZ onder Chantal Windstra. Jan: 'Wat een vermogen heeft die pony. Als driejarige won ze al het vrijspringen in Noord. We verkochten haar als jaarling aan de familie Windstra. Daar moet je geluk mee hebben. Zij hebben de pony heel goed opgeleid. Ze hadden het geduld en de mogelijkheden om de pony alle kansen te geven. Komt zo'n pony bij iemand anders terecht, dan hoor je er misschien nooit meer iets van.'

Elite is Miss Marple geworden door de sterpredicaten van Florian, Rossum's Silvano (v. Nieuwmoeds Patrick), Rossum's Vanity (v. Valentino), Rossum's Gentleman (v. Reekamp's Eclips), Rossum's Higgins (v. Reekamp's Eclips), Rossum's Wyona (v. Reekamp's Saladin), Rossum's C'est La Vie (v. Sulaatik's Peter Pan) en Rossum's Dario (v. Beekzicht's Cas). Kwaliteit verloochent zich niet.

Tekst: Petra Baas

Foto's: privé, Arlette Beukenkamp en Petra Baas